

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

26 грудня 2017 року

м. Київ

№ 143

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України**

Відповідно до статей 6, 7, 15, 44, 45, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 6, 11, 13 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”, з метою вдосконалення порядку проведення деяких валютних операцій Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Абзац перший пункту 5.9 розділу 5 Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків - резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 березня 1998 року № 118, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 квітня 1998 року за № 231/2671 (зі змінами), викласти в такій редакції:

“5.9. Уповноважений банк незалежно від наявності відкритого кореспондентського рахунку ЄБРР у цьому банку здійснює купівлю іноземної валюти на підставі заяви/доручення ЄБРР про купівлю іноземної валюти (без подання ЄБРР додаткових документів).”.

2. Унести до Положення про здійснення операцій з банківськими металами, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 06 серпня 2003 року № 325, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2003 року за № 749/8070 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 30 грудня 2011 року № 497) (зі змінами), такі зміни:

1) пункт 1.2 розділу I після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

“арбітражні операції на умовах маржинальної торгівлі (далі – арбітражні операції) – операції без фізичної поставки банківських металів, які передбачають виконання двох зустрічних зобов’язань з купівлі та продажу банківського металу за інший банківський метал/іноземну валюту та здійснюються без їх реальної поставки на міжнародному ринку з метою отримання прибутку від зміни валютного курсу або хеджування ризиків;”.

2) пункт 2.2 розділу II після підпункту “б” доповнити новим підпунктом “в” такого змісту:

“в) арбітражні операції;”.

У зв’язку з цим підпункти “в” – “е” уважати відповідно підпунктами “г” – “є”;

3) пункт 4.5 розділу IV доповнити новим абзацом такого змісту:

“Уповноважені банки мають право здійснювати з іноземними контрагентами власні арбітражні операції та арбітражні операції за дорученням клієнтів на умовах і в порядку, визначених Положенням про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року № 281, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 року за № 950/11230 (зі змінами).”.

3. Унести до розділу I Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 року № 270, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 15 липня 2004 року за № 885/9484 (зі змінами), такі зміни:

1) у першому реченні абзацу четвертого пункту 7 глави 2 слова “дванадцятим та тринадцятим” замінити словами “одинадцятим та дванадцятим”;

2) абзац восьмий пункту 3.2 глави 3 виключити.

4. Затвердити Зміни до Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року № 281, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 року за № 950/11230 (зі змінами) (далі – Положення № 281), що додаються.

5. Абзац перший пункту 8 Порядку відкриття та використання коштів за поточними рахунками міжнародних фінансових організацій, що відкриваються

в уповноважених банках, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 19 травня 2014 року № 286, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 червня 2014 року за № 596/25373 (зі змінами), викласти в такій редакції:

“8. Уповноважений банк здійснює купівлю/продаж іноземної валюти на підставі заяви/доручення МФО про купівлю/продаж іноземної валюти, що оформляється та подається до уповноваженого банку відповідно до вимог Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року № 281, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 року за № 950/11230 (зі змінами). МФО під час купівлі/продажу іноземної валюти не подає до уповноваженого банку додаткових документів.”.

6. Національний банк України повертає документи, що надані уповноваженими банками для реєстрації правил проведення арбітражних операцій на умовах маржинальної торгівлі (далі – правила), реєстрація правил за якими не була проведена Національним банком України до дня набрання чинності цією постановою.

7. Уповноважені банки виконують заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів, які були прийняті ними до виконання від клієнтів до дня набрання чинності цією постановою, протягом строку, необхідного для проведення такої(их) операції(й).

8. Уповноважені банки протягом двох місяців із дня набрання чинності цією постановою:

1) зобов'язані привести свою діяльність у відповідність до вимог розділу IV Положення № 281;

2) мають право приймати до виконання від клієнтів заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів у порядку, визначеному Положенням № 281 без урахування змін, затверджених цією постановою.

9. Визнати такими, що втратили чинність:

1) постанову Правління Національного банку України від 05 листопада 2012 року № 461 “Про затвердження Порядку реєстрації уповноваженими банками в Національному банку України правил проведення арбітражних операцій на умовах маржинальної торгівлі”, зареєстровану в Міністерстві юстиції України 26 листопада 2012 року за № 1976/22288;

2) пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 15 липня 2014 року № 423 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”;

3) постанову Правління Національного банку України від 24 лютого 2015 року № 130 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”;

4) постанову Правління Національного банку України від 25 лютого 2015 року № 131 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2015 року № 130”;

5) пункт 17 постанови Правління Національного банку України від 10 жовтня 2017 року № 102 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”.

10. Департаменту відкритих ринків (Пономаренко С. В.) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови, а банкам України – до відома їх клієнтів.

11. Постанова набирає чинності з 02 січня 2018 року.

В. о. Голови

Я. В. Смолій

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
26 грудня 2017 року № 143

Зміни

до Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою

1. У розділі I:

1) у пункті 4:

в абзаці другому слова “на умовах “тод”, “том” або “спот”” виключити;
в абзаці десятому слова “в іноземній валюті” виключити;

2) пункт 14 виключити.

У зв’язку з цим пункти 15 – 39 уважати відповідно пунктами 14 – 38;

3) абзац другий пункту 14 виключити;

4) у пункті 20 цифри та слова “22, 23 та 25 цього розділу” замінити цифрами та словами “21, 22 та 24 розділу I цього Положення”;

5) пункт 27 викласти в такій редакції:

“27. Уповноважений банк зобов’язаний зареєструвати в Системі підтвердження угод валютну операцію, зазначену в пункті 22 розділу I цього Положення (крім операцій клієнтів), у день укладення форвардного договору, зазначивши сторони цього договору (покупця та продавця валюти), назву та обсяг іноземної валюти, що купується/продається за форвардним договором, курс гривні до іноземної валюти, за яким здійснюватиметься виконання зобов’язань (поставка валюти) за форвардним договором, дату його укладення та виконання.”;

б) абзац перший пункту 29 виключити;

7) пункт 31 викласти в такій редакції:

“31. Уповноважені банки мають право здійснювати з іноземними контрагентами власні арбітражні операції та арбітражні операції за дорученням клієнтів. Уповноважені банки мають право здійснювати арбітражні операції з іноземними банками та/або іноземними небанківськими фінансовими установами, якщо така установа має право здійснювати торгівлю іноземною валютою відповідно до законодавства країни, де вона зареєстрована, та охоплюється наглядовою діяльністю відповідних органів нагляду за фінансовими установами іноземних держав.

Уповноважені банки мають право здійснювати арбітражні операції на підставі договорів, що укладені з клієнтами:

- фізичними особами-резидентами;
- юридичними особами, які не є уповноваженими банками, та фізичними особами – суб’єктами підприємницької діяльності;
- іншими уповноваженими банками.

Умови проведення арбітражних операцій між банком та клієнтом визначаються у договорі про здійснення арбітражних операцій, що містить у тому числі:

1) повідомлення банком клієнта про ризики щодо проведення арбітражних операцій;

2) порядок розміщення клієнтом гарантійного внеску (розмір внеску, вид валюти, строк);

3) порядок розрахунків між банком та клієнтом за результатами проведення арбітражних операцій (відшкодування збитків за рахунок гарантійного внеску, порядок зарахування прибутку);

4) періодичність та порядок надання клієнту інформації про виконані клієнтом операції, рух його коштів і залишки коштів на його рахунках.

Арбітражні операції відображаються за окремими рахунками.”;

8) у пункті 34:

абзац п’ятий виключити.

У зв’язку з цим абзац шостий уважати абзацом п’ятим;

в абзаці п’ятому слова “п’ятому цього пункту” замінити словами та цифрами “четвертому пункту 34 розділу I цього Положення”.

2. У підпункті “а” пункту 1 глави 3 розділу II:

1) в абзаці шостому цифри “18” замінити цифрами “17”;

2) у другому реченні абзацу десятого слова “суму заборгованості за кредитом” замінити словами “суму заборгованості за кредитом (позикою)”;

3) абзац одинадцятий виключити.

3. В абзаці першому пункту 3, пункті 4 та першому реченні пункту 6 розділу III цифри “18” замінити цифрами “17”.

4. У розділі IV:

1) пункти 1 – 4 глави 1 викласти в такій редакції:

“1. Заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів заповнюються українською мовою. Уповноважені банки мають право приймати від клієнтів-нерезидентів заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів, що складені іноземною мовою.

Клієнт під час проведення операції з обміну (конвертації) іноземної валюти або банківських металів подає до уповноваженого банку, який його обслуговує, заяву про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів.

2. Уповноважені банки приймають заяву про купівлю іноземної валюти або банківських металів/заяву про продаж іноземної валюти (вільний продаж) або банківських металів до виконання протягом строку, необхідного для виконання такої валютної операції.

3. Заява про купівлю іноземної валюти або банківських металів подається клієнтом до уповноваженого банку, який його обслуговує, у довільній формі.

Реквізити заяви про купівлю іноземної валюти або банківських металів визначаються у договорі банківського рахунку або іншому договорі, укладеному між банком і клієнтом.

Реквізити заяви про купівлю іноземної валюти або банківських металів щодо курсу, за яким уповноважений банк здійснюватиме операцію з купівлі іноземної валюти/банківських металів, визначаються таким чином, щоб забезпечити клієнту можливість зазначити цифрове значення курсу купівлі в гривнях або значення “за курсом уповноваженого банку”.

Обов’язковим реквізитом заяви про купівлю іноземної валюти є підстава для купівлі іноземної валюти – посилання на документи, які відповідно до вимог цього Положення є підставою для купівлі іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України.

Клієнт зобов’язаний доручити уповноваженому банку, що його обслуговує, продати іноземну валюту на міжбанківському валютному ринку України, якщо куплена іноземна валюта не буде перерахована ним за призначенням у визначений законодавством України строк у встановленому порядку. Таке доручення зазначається у договорі між банком і клієнтом.

4. Заява про продаж іноземної валюти або банківських металів подається клієнтом до уповноваженого банку, який його обслуговує, у довільній формі.

Реквізити заяви про продаж іноземної валюти або банківських металів визначаються у договорі банківського рахунку або іншому договорі, укладеному між банком і клієнтом.

Реквізити заяви про продаж іноземної валюти або банківських металів щодо курсу, за яким уповноважений банк здійснюватиме операцію з продажу іноземної валюти/банківських металів, визначаються таким чином, щоб забезпечити клієнту можливість зазначати цифрове значення курсу продажу в гривнях або значення “за курсом уповноваженого банку”.”;

2) у главі 2:

пункт 1 викласти в такій редакції:

“1. Клієнт подає заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів до уповноваженого банку, що його обслуговує.

Кількість примірників заяв про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів, що подаються у паперовій формі, визначаються у договорі банківського рахунку або іншому договорі, укладеному між банком і клієнтом.”;

пункт 2 виключити.

У зв’язку з цим пункти 3 – 15 уважати відповідно пунктами 2 – 14;

пункти 2 – 4 викласти в такій редакції:

“2. Клієнт має право надсилати до уповноваженого банку, що його обслуговує, заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів у формі електронного документа.

Клієнт та уповноважений банк на договірних засадах визначають спосіб подання заяв про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів у формі електронного документа.

3. Уповноважений банк, що обслуговує клієнта, приймає до виконання заяву про купівлю іноземної валюти після подання клієнтом документів, які є підставою для купівлі іноземної валюти.

4. Уповноважений банк, що обслуговує клієнта, повертає без виконання заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів, якщо банк виконує документ про арешт або примусове списання коштів з рахунку, який використовується клієнтом для купівлі або продажу іноземної валюти.”;

пункти 5, 6 виключити.

У зв’язку з цим пункти 7 – 14 уважати відповідно пунктами 5 – 12;

в абзаці першому пункту 8:

у першому реченні слова “в письмовій або електронній формі” виключити;

доповнити абзац новим реченням такого змісту: “Така інформація надається у спосіб, визначений банком та клієнтом, у тому числі за допомогою засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем.”;

пункт 9 викласти в такій редакції:

“9. Уповноважений банк після здійснення операцій з купівлі або продажу іноземної валюти або банківських металів на міжбанківському валютному ринку України залишає на зберіганні в своїх документах дня примірник заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів, поданої в паперовій формі, підписаний відповідальними особами клієнта.

Заяви про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів, подані клієнтом у формі електронного документа, зберігаються в уповноваженому банку.”;

у пункті 11:

в абзаці першому слова “(про відкриття непокритого акредитива, про надання гарантії, кредитних, про інвестиційну діяльність)” виключити;

абзац другий викласти в такій редакції:

“Уповноважений банк у договорах, укладених з клієнтом, визначає порядок установлення курсу/крос-курсу під час здійснення операцій з купівлі/обміну (конвертації) іноземної валюти, порядок та спосіб подання доручень клієнта щодо умов здійснення конкретної операції, перелік необхідних реквізитів для здійснення купівлі/обміну (конвертації) іноземної валюти або банківських металів, а також порядок отримання комісійної винагороди.”;

пункт 12 викласти в такій редакції:

“12. Клієнт має право відкликати з уповноваженого банку, що його обслуговує, заяву про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів у повній або частковій сумі шляхом подання листа про відкликання, складеного в довільній формі та підписаного відповідальними особами.

Умови відкликання заяв про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів (у тому числі строк, форма та спосіб подання листа про відкликання) та відшкодування клієнтом витрат уповноваженому банку передбачаються в договорах банківського рахунку.”.

5. В абзаці другому пункту 2 розділу V цифри “37” замінити цифрами “36”.

6. Додатки 1– 4 виключити.

Директор
Департаменту відкритих ринків

С. В. Пономаренко

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ О. Є. Чурій

(підпис)

“ _____ ” _____ 2017 року
(дата)